

İstedığınız metin, müfredatın önceki bölümleriyle tam bir görsel ve dilsel uyum içinde, doğrudan Word dosyanıza aktarabileceğiniz şekilde Türkçe olarak hazırlanmıştır.

İçerikteki madde işaretleri ve başlık yapıları Word'ün otomatik biçimlendirmesine tam uyum sağlayacak şekilde düzenlenmiştir:

BridgeAI Müfredatı

Modül 4: Yapay Zekada Etik, Çeşitlilik ve İnsan Hakları

İnteraktif Alıştırma 3: Yapay Zeka Kamu Adına Karar Vermeli mi?

Kasım 2025 Hazırlayan: Paradisskolan 4-9, Trollhättan, İsveç

İnteraktif Alıştırma 3 – Yapay Zeka & Demokrasi / İnsan Hakları

Başlık: “Yapay Zeka Kamu Adına Karar Vermeli mi?”

Amaç: Öğrenciler yapay zekanın insan hakları, demokrasi ve toplum üzerindeki etkisini keşfeder; eleştirel düşünme ve münazara becerilerini geliştirirler.

Grup Büyüklüğü: Tüm sınıf iki gruba ayrılır (EVET ve HAYIR tarafları)

Süre: 20–30 dakika

Gerekli Materyaller:

- Argüman başlangıç sayfaları veya Çalışma Kağıdı A & B
- Kalemler / kağıt
- Fikirleri toplamak için beyaz tahta veya sunum slaytı

Beklenen Çıktı:

- Öğrencilerin yapay zekanın kamu kararlarındaki risklerini ve faydalarını net bir şekilde ifade etmesi
- Öğrencilerin sınıfça yapay zekanın kamu adına karar vermeye uygun olup olmadığı konusunda bir sonuca varması

Alıştırma Açıklaması

Öğrenciler; yapay zekanın seçimler, okul notlandırma sistemleri veya devlet hizmetleri gibi kamu kararlarını nasıl etkileyebileceğini keşfetmek için mini bir münazara yaparlar. Gizlilik, adalet ve özgürlüğe yönelik potansiyel riskleri inceler ve koruyucu önlemler önerirler.

Talimatlar

Adım 1 – Hazırlık

- Öğretmen şu soruyu ortaya koyar: “Yapay zeka seçimlerde veya kamu karar alma süreçlerinde kullanılmalı mı?”
- Riskleri açıklar: gizlilik ihlali, manipülasyon, adaletsiz kararlar.
- Öğrencilere Çalışma Kağıdı A & B'yi (Demokrasi Bölümü) veya argüman başlangıç sayfalarını dağıtır.

Adım 2 – Etkinlik

- Öğrenciler gruplar halinde argümanlarını hazırlarlar:
 - **EVET Tarafı:** Verimlilik, daha az insan hatası, daha hızlı kararlar.
 - **HAYIR Tarafı:** Yanlılık (önyargı), gizlilik riskleri, manipülasyon, hesap verebilirlik sorunları.
- Kısa bir münazara gerçekleştirilir (her taraf için 1–2 dakika).
- Öğrenciler, argümanları, riskleri ve gözlemlerini not etmek için Çalışma Kağıdı B'yi kullanırlar.

Adım 3: Değerlendirme

- Sınıfça bir değerlendirme yapılır ve öğretmen tartışmayı şu sorularla yönlendirir:
 - “Ne tür riskler tespit ettiniz?”
 - “Hangi insan hakları etkilenebilir?”
 - “Karar süreçlerine her zaman bir insan dahil olmalı mı?”
 - “Yapay zekayı kamu kullanımı için daha güvenli hale getirecek ne gibi değişiklikler yapılabilir?”

Alıştırma 2 İçin Senaryo Kartları – Çeşitlilik & Yanlılık

(Not: Bu bölüm, 2. Alıştırmada kullanılmak üzere hazırlanmış tamamlayıcı senaryoları içermektedir.)

Senaryo 1: Okul Notlandırma Yapay Zekası

- Yapay zeka öğrencilerin kompozisyon yazılarını notlandırır.
- Farklı dil geçmişine sahip olan öğrenciler daha düşük notlar alır.
- Yapay zekanın bu karara nasıl vardığını kimse bilmemektedir.

Senaryo 2: FaceScan Güvenlik Uygulaması

- Yapay zeka okula giren öğrencileri kontrol eder.
- Açık tenli öğrencilerde daha iyi çalışırken, koyu tenli öğrencilerin kimliklerini manuel olarak doğrulaması gerekir.
- Yüz verilerini net kurallar olmaksızın depolar.

Senaryo 3: Yapay Zeka Haber Akışı

- Sosyal medya yapay zekası, kişilerin görüşlerine göre haberler gösterir.
- Öğrenciler çoğunlukla sadece kendi görüşleriyle eşleşen haberleri görürler.
- Bazı siyasi mesajlar diğerlerine göre daha fazla öne çıkarılır.

Senaryo 4: HealthBot Yardımcısı

- Sohbet robotu sađlık tavsiyeleri verir.
- Bazen yanlış tavsiyeler verir; yaşa veya cinsiyete göre farklı önerilerde bulunur.
- Kişisel sohbet geçmişini kaydeder.

Senaryo 5: CareerMatch Yapay Zekası

- Öğrencilere meslek önerilerinde bulunur.
- Teknoloji işleri çoğunlukla erkek çocuklara, bakım ve hizmet sektörü işleri ise kız çocuklara önerilir.
- Öğrenciler kendilerine sunulan bu önerileri değiştiremezler.